
Jaunimo požiūrio į korupciją tyrimas

Vilnius, 2017

Informacija apie tyrimą

- ▶ Tyrimo tikslas – ištirti jaunimo požiūrį į korupcijos problemą Lietuvoje, jos priežastis, patirtį ir atsaką į korupcinius veiksmus ir nesąžiningą elgesį.
- ▶ Metodologija: visų Lietuvos universitetų ir kolegijų 1-4 bakalauro studijų ir 1-2 magistro studijų studentų kiekybinė apklausa internetu (N = 151, paklaida $\leq 7,1\%$).
- ▶ Tyrimas vyko 2017 m. kovo 14-24 d.
- ▶ Tyrimą Nacionalinės antikorupcijos asociacijos užsakymu atliko Socialinių inovacijų instituto Mokslo krautuvės iniciatyvos savanoriai.

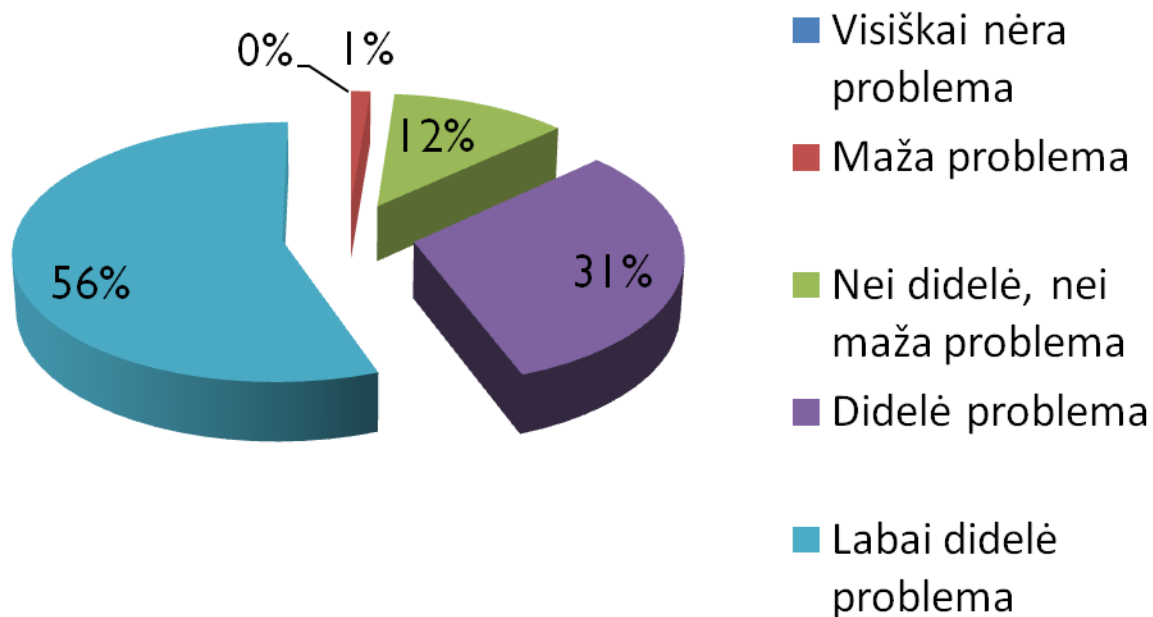
Tyrimo dalyvių demografinės charakteristikos

- ▶ 70,9 proc. merginos, 26,5 proc. vaikinai, likę – neatsakė.
- ▶ Amžius (proc.):
 - ▶ 16-19 m. – 11,5,
 - ▶ 20-24 m. – 60,8,
 - ▶ 25-29 m. – 21,6,
 - ▶ Likę – neatsakė.
- ▶ 55,6 proc. studijuoja, 40,4 proc. ir studijuoja, ir dirba.
- ▶ Dauguma (94,1 proc.) Bakalauro studijų studentai.
- ▶ Gyvenamoji vietovė (proc.): Vilnius (32,5), Klaipėda (28,5), Šiauliai (19,2), Kaunas (12,6), Panevėžys (2), likę – neatsakė.

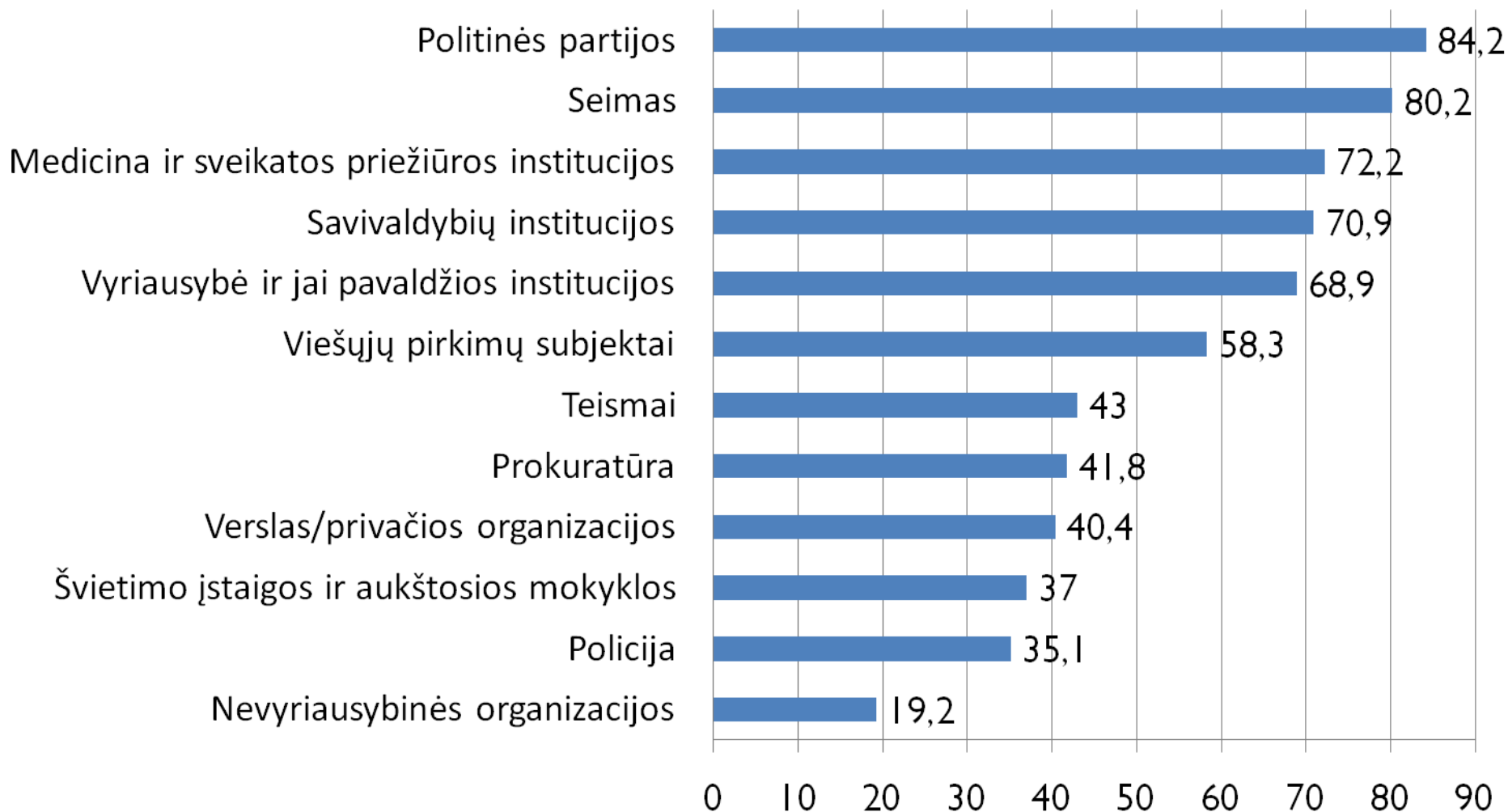

Korupcijos reiškinių aktualumas ir svarba

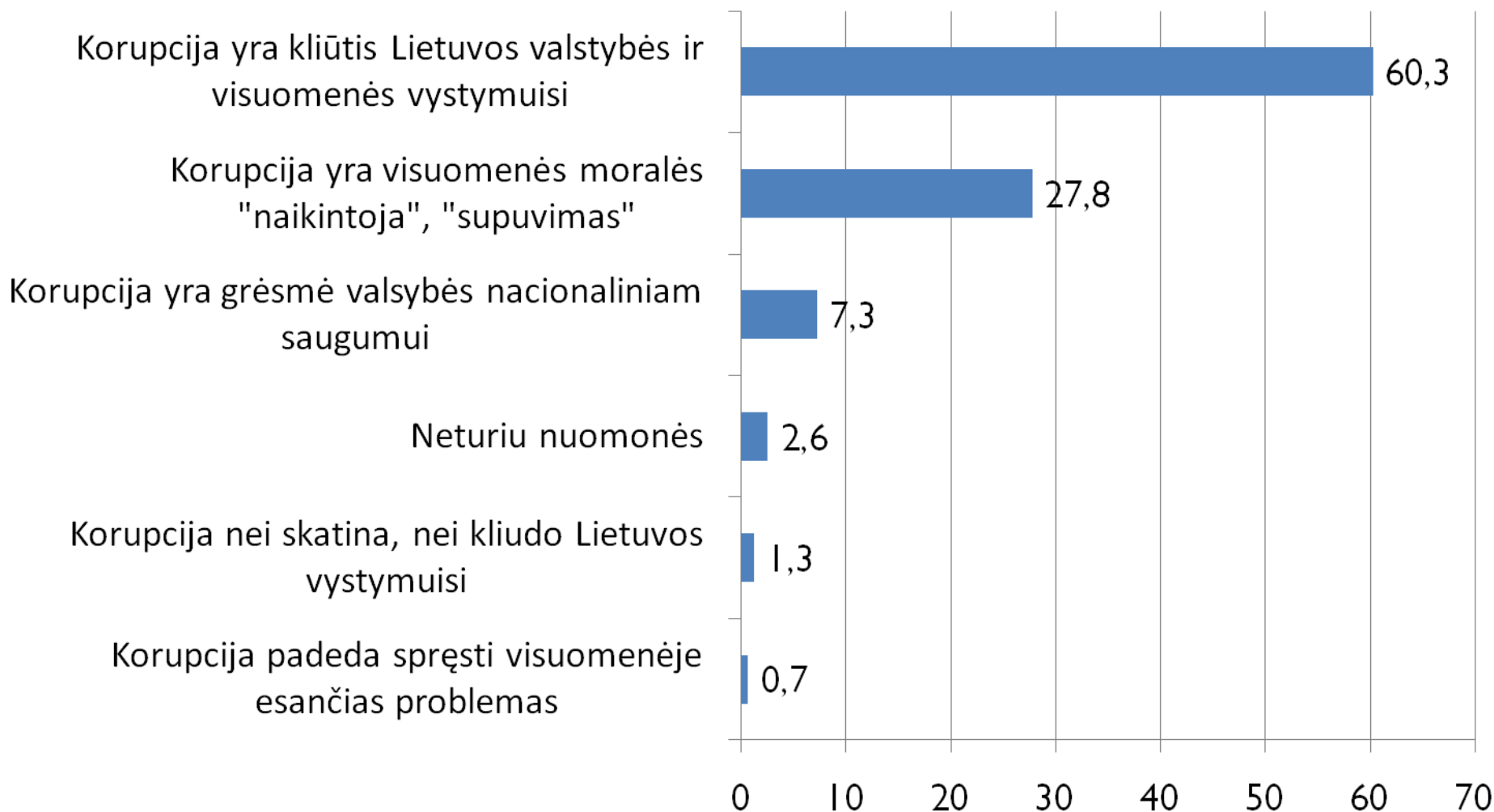
Ar korupcija Lietuvoje yra problema?

Kiek išvardintos institucijos (sritys) yra paveiktos korupcijos? (atsakymai „korumpuotos“ ir „labai korumpuotos“ proc.)

Korupcijos vertinimas (proc.)

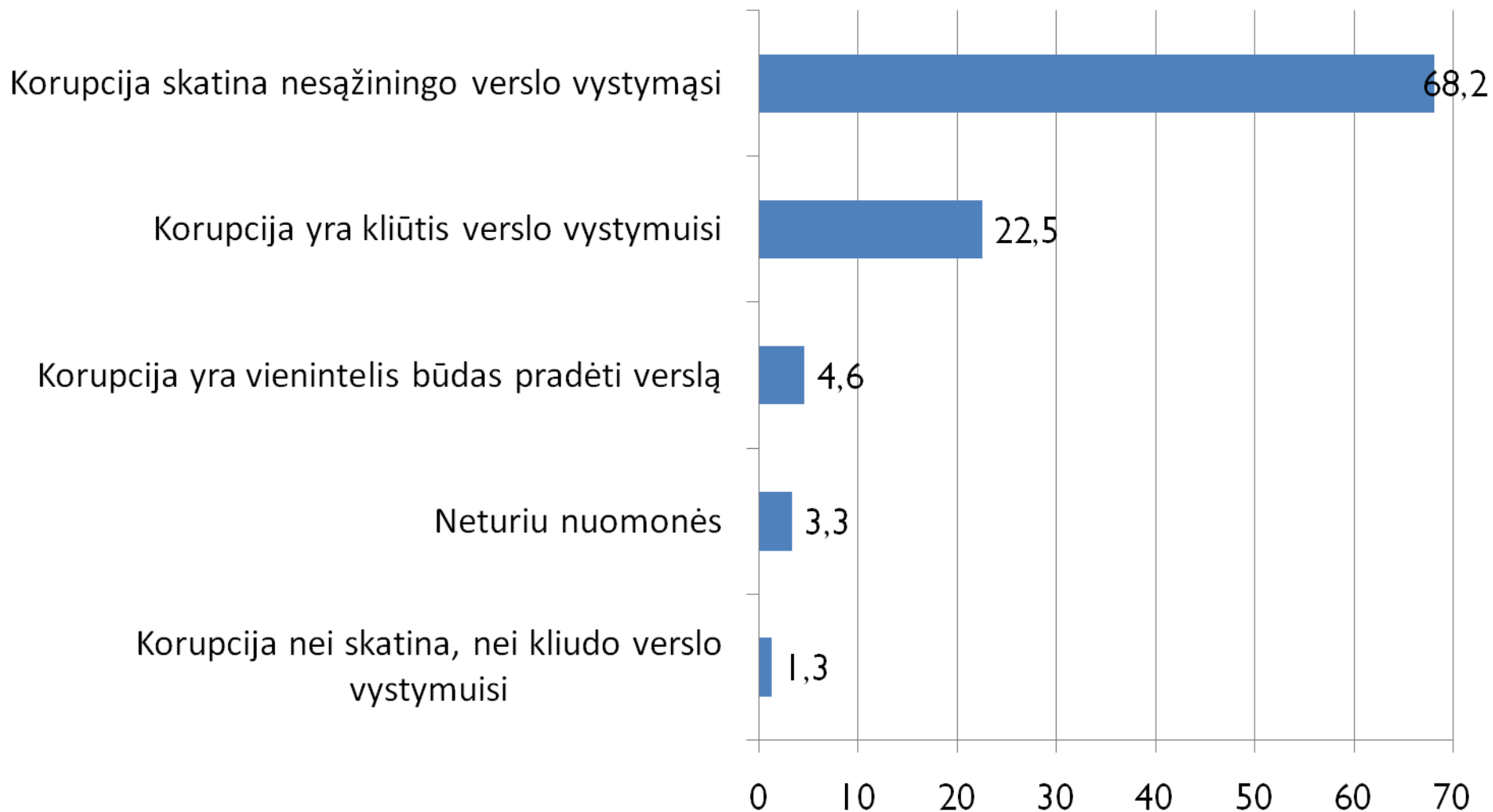
Korupcinio elgesio patirtis ir priežastys

- ▶ 28,5 proc. patys ar jų šeimos nariai yra turėję korupcinio elgesio patirties.
- ▶ Pagrindinės priežastys duoti kyšį (neoficialų mokėjimą ar dovaną):
 - ▶ atsidėkojimas už suteiktą paslaugą (60,5 proc.),
 - ▶ vienintelis būdas gauti paslaugą (23,3 proc.),
 - ▶ noras pagreitinti reikalų tvarkymą (13,9 proc.).

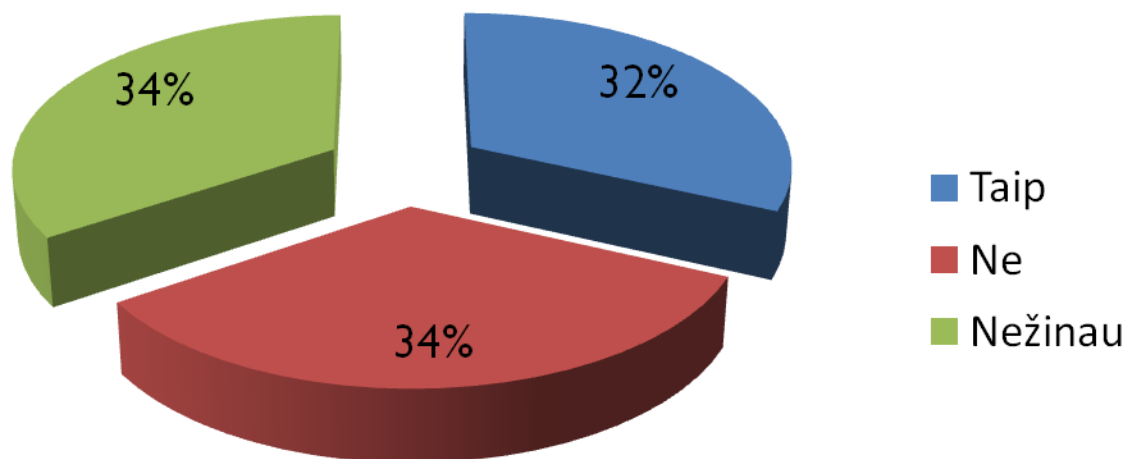

Korupcijos sąsajos su verslu

Korupcijos versle vertinimas (proc.)

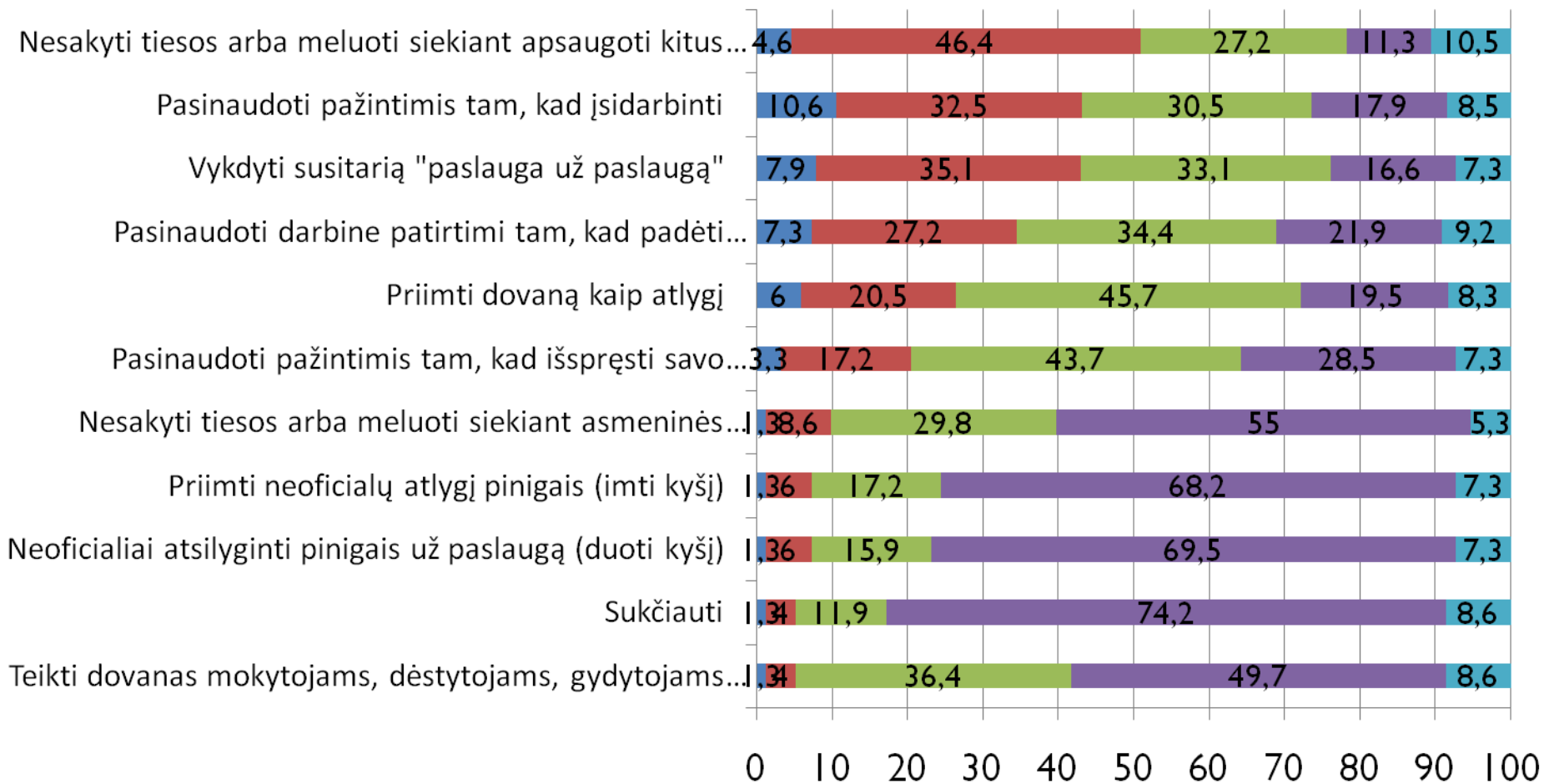
Ar pažinčių turėjimas paskatintų kurti verslą?

Korupcijos toleravimas

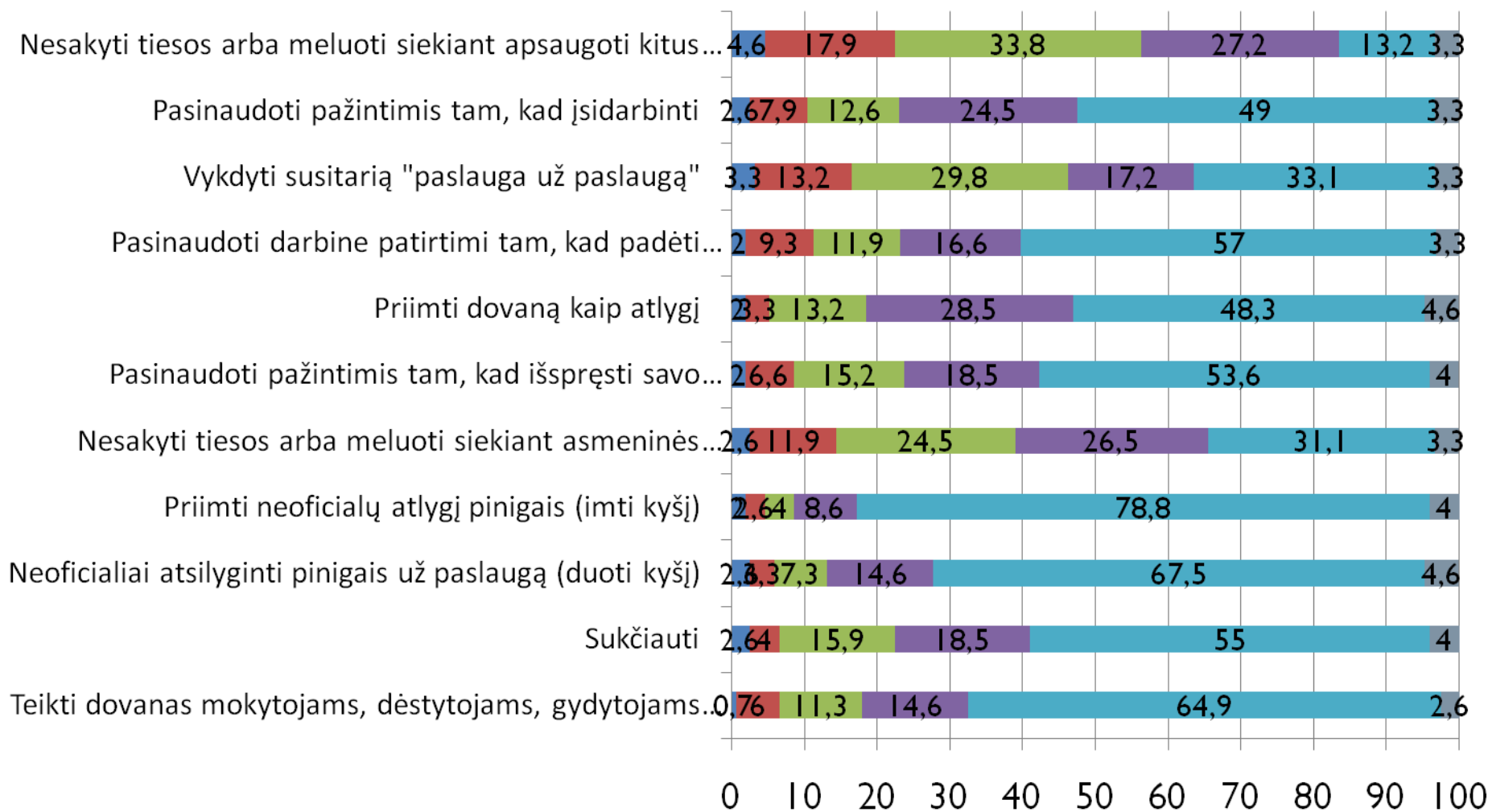
Korupcinio (nesąžiningo) elgesio nuostatinis vertinimas (proc.)

■ Visiškai pateisinama ■ Greičiau pateisinama ■ Greičiau nepateisinama
■ Visiškai nepateisinama ■ N/N

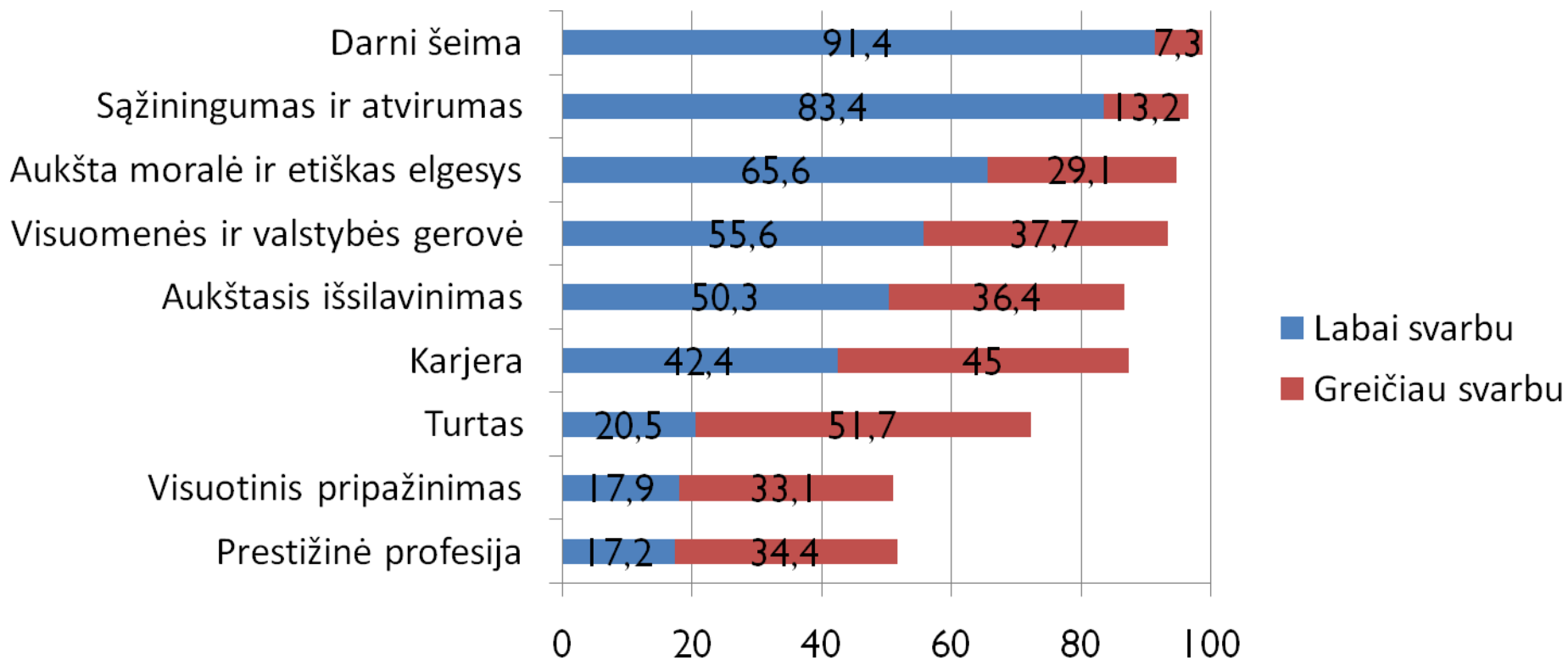
Korupcinio (nesąžiningo) elgesio patirtis (proc.)

■ Labai dažnai ■ Dažnai ■ Retai ■ Labai retai ■ Niekada ■ N/N

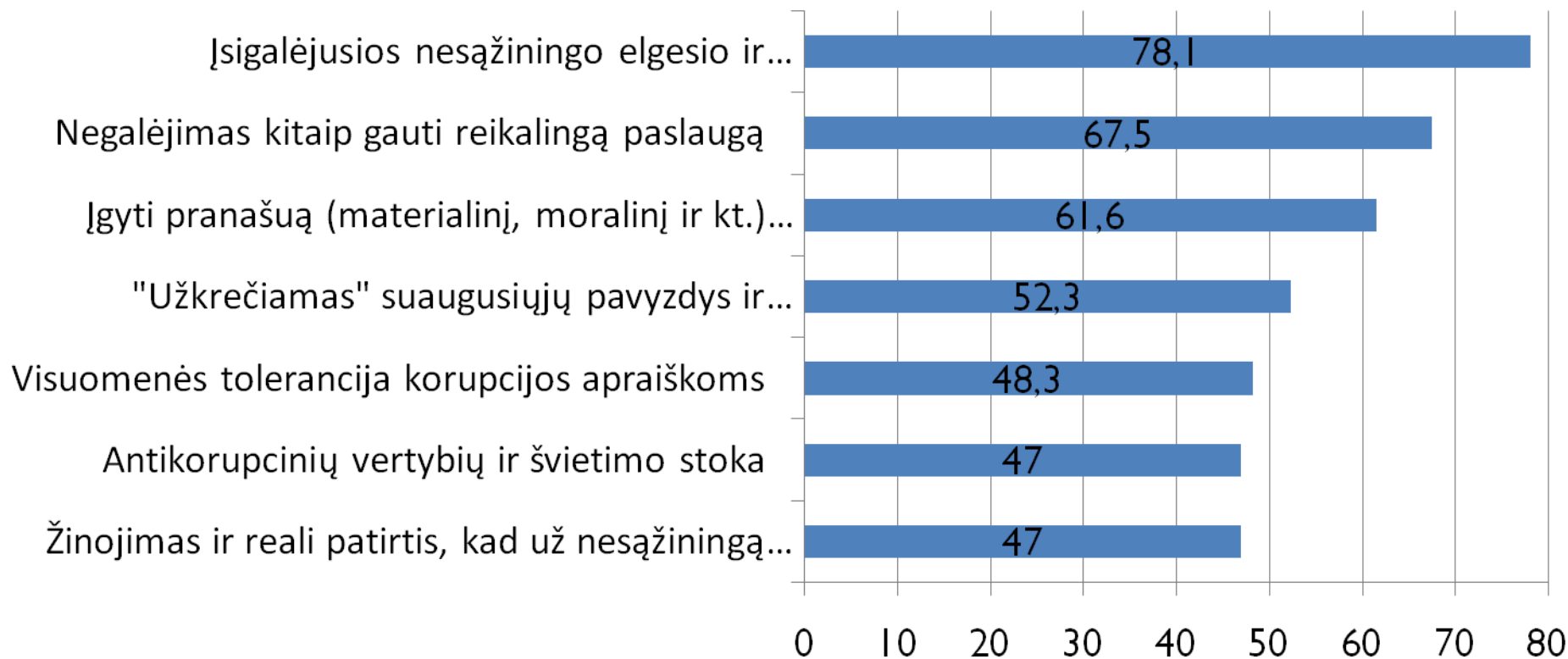

Žmogaus vertybių įtaka

Vertybių svarba gyvenime (atsakymai „labai svarbu“ ir „greičiau svarbu“ proc.)

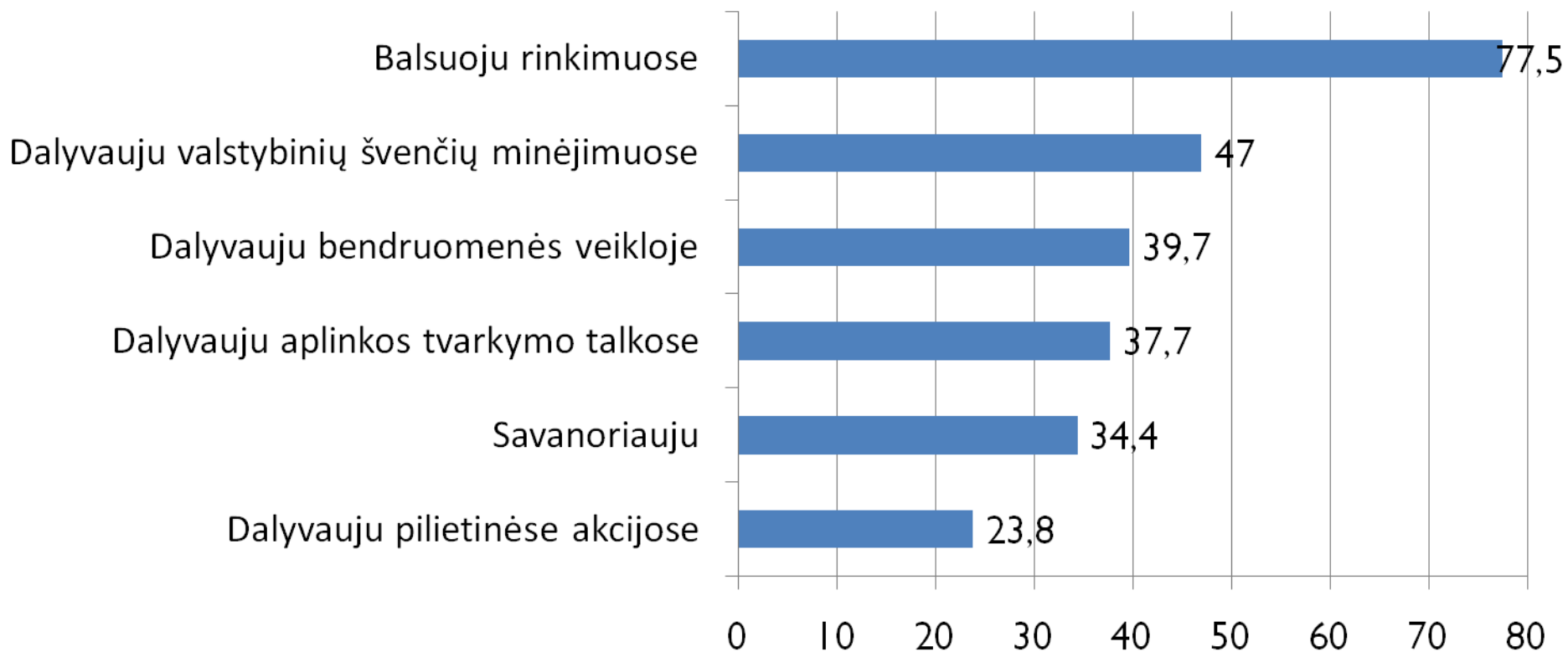

Priežastys, lemiančios bendraamžių nesąžiningą elgesį (proc., buvo galimi keli pasirinkimai)

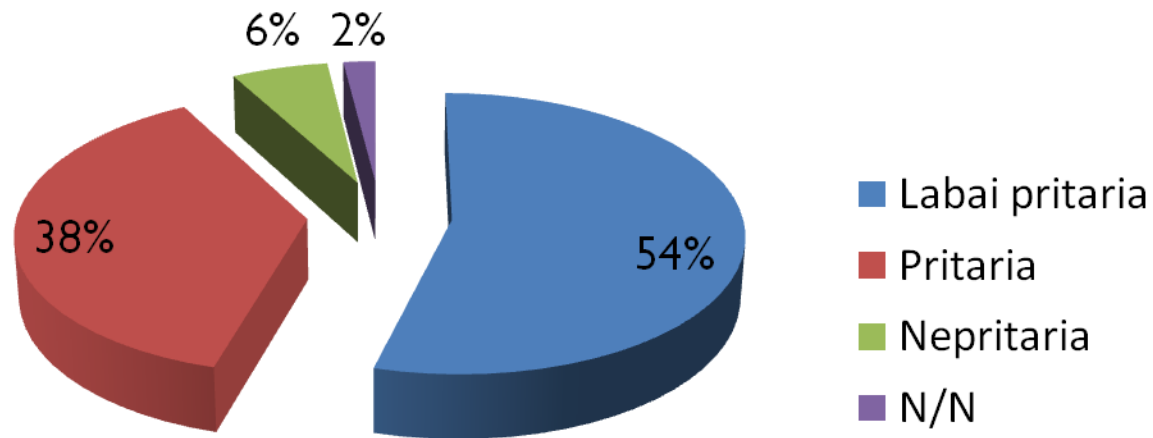

Atsakas į korupcinius veiksmus ir
nesąžiningą elgesį

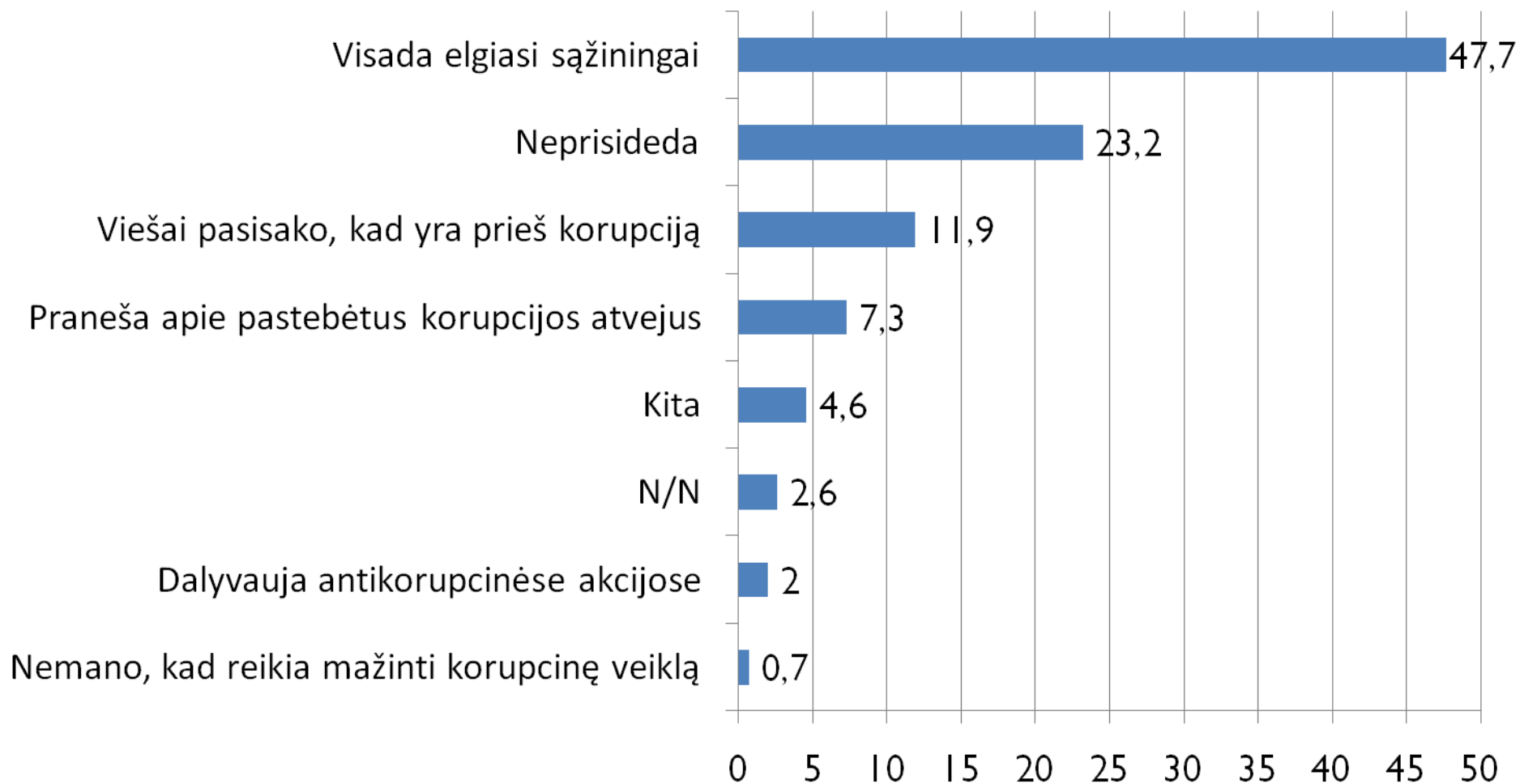
Pilietinis elgesys (proc., buvo galimi keli pasirinkimai)

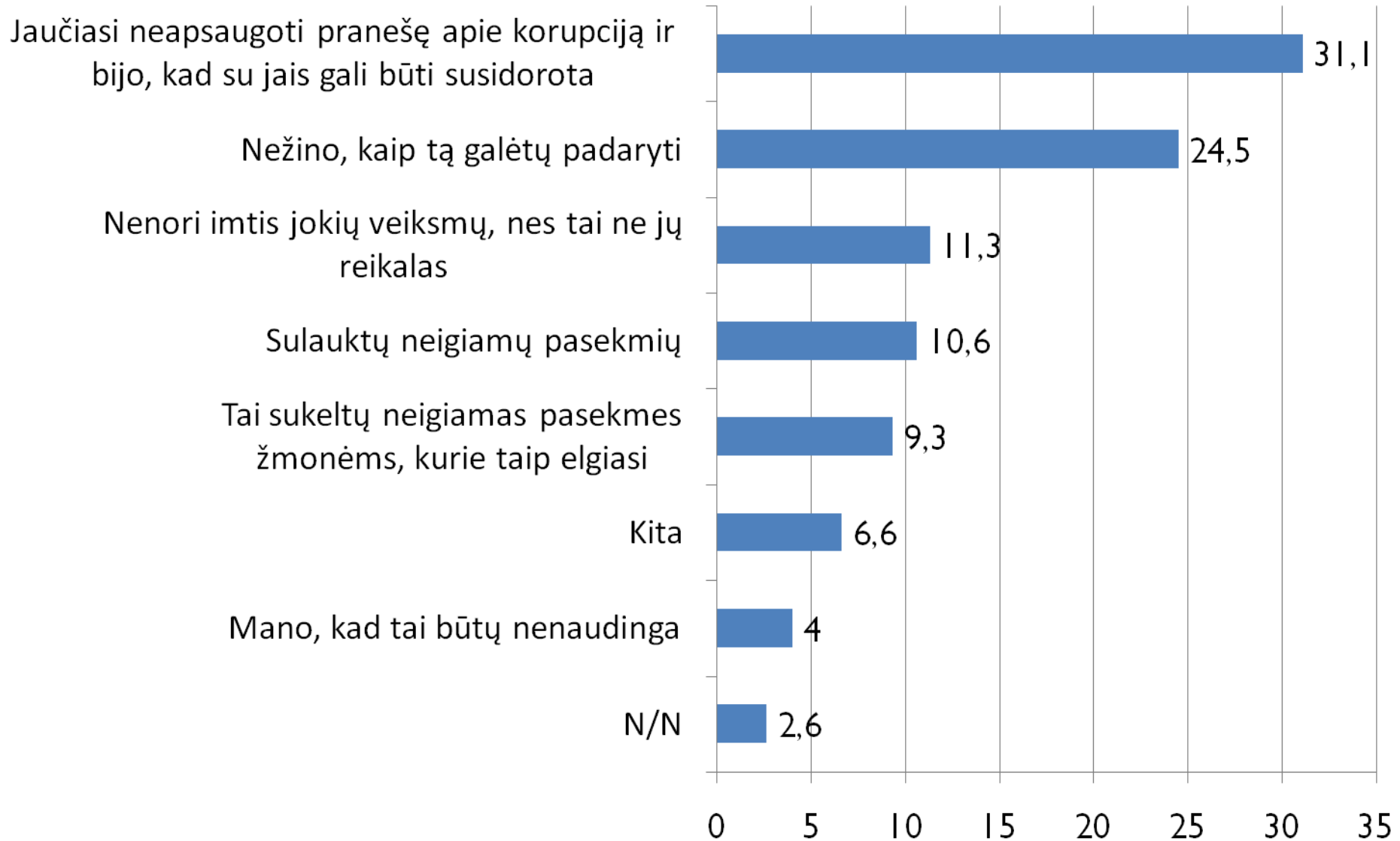
Pritarimas dėl kiekvieno žmogaus indėlio kovoje su korupcija

Kaip prisideda prie korupcinės veiklos mažinimo (proc.)

Jokių veiksmų, pastebėjus nesąžiningą elgesį, nesiėmimo priežastys (proc.)

Prevenčinės priemonės

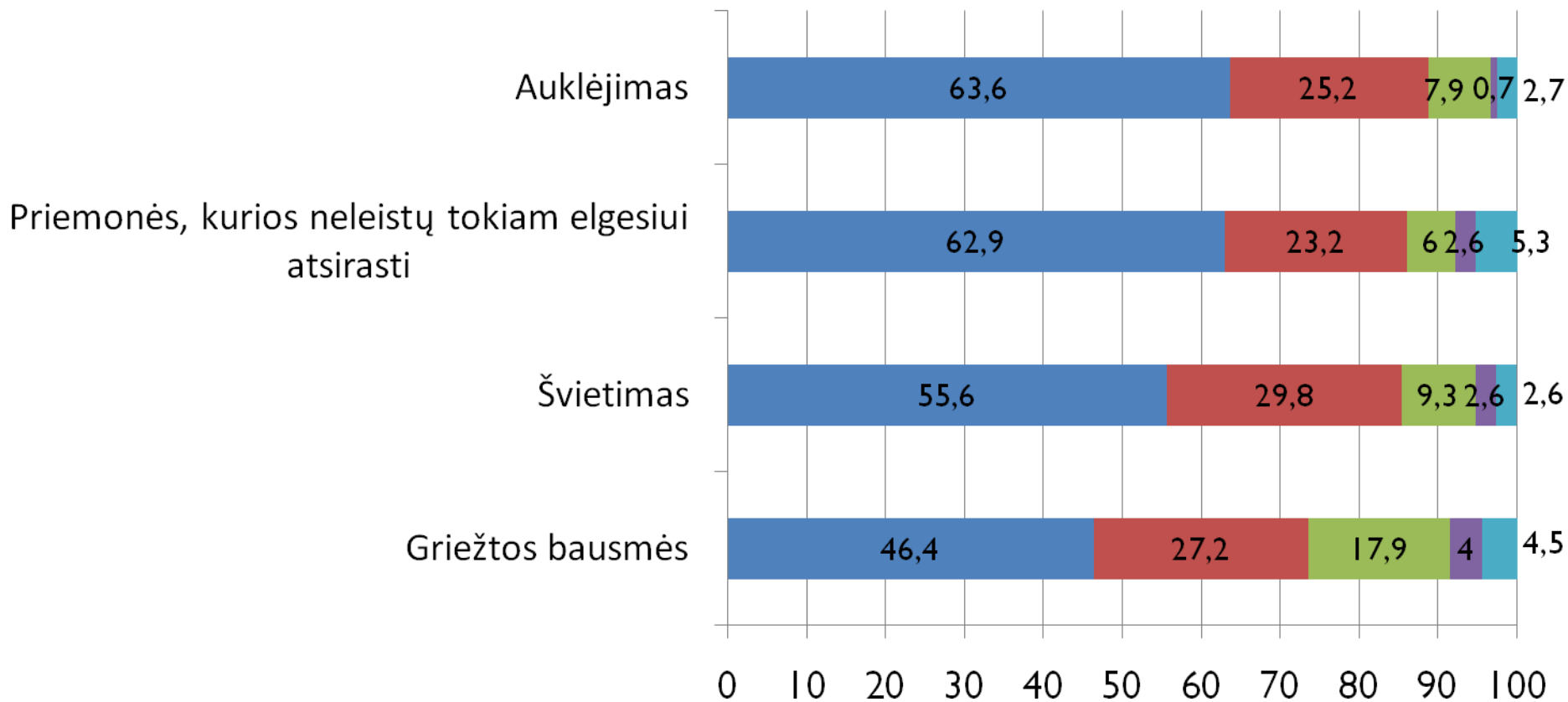
Dalyvavimas prevencinėse antikorupcijos akcijose

- ▶ 62,9 proc. apklaustųjų mano, kad mokykla/universitetas nesuteikia žinių atsparumui negerovėms, nesąžiningam elgesiui ir korupcijai.
- ▶ 67,5 proc. nežino apie antikorupcines akcijas ir nedalyvauja, 23,8 proc. žino, bet nedalyvauja ir tik 6,6 proc. dalyvauja.

Kiek padėtų išvardintos priemonės užkirsti kelią korupcijai (proc.)

■ Tikrai padėtų ■ Greičiau padėtų ■ Greičiau nepadėtų ■ Tikrai nepadėtų ■ N/N

Antikorupeiinių priemonių pasiūlymai

- ▶ Dominuoja bausmės nuo didelių baudų iki draudimo dirbti valstybinėse įmonėse, įkalinimo, korumpuotų įstaigų panaikinimo.
- ▶ Antra pagal svarbą – auklėjimas ir švietimas nuo mažens, bei suaugusiųjų teigiamas pavyzdys.
- ▶ Trečia – informavimas apie žalą ir korupcijos atvejų viešinimas.
- ▶ Paminėtos griežtos taisyklės ir prevencija, atsakomybės didinimas.
- ▶ Visuomenės susitarimas netorėruoti bei didesnis dėmesys tam, pačių noras elgtis sąžiningai.
- ▶ Keli paminėjimai, kad nėra vilties, nes korupcija buvo ir bus.

